

Jaarverslag 2013

Stichting onderwijsarbeidsmarktfonds MBO

te Utrecht

Inhoudsopgave

	pagina
Bestuursverslag	
1 Algemeen	3
2 Activiteiten in 2013	3
3 Bestuurssamenstelling	7
4 Ondersteuning bestuur	7
5 Middelen SOM	8
6 Verantwoordingscyclus	8
7 Exploitatie	8
8 Risico's	8
9 Toekomst	8

1. Algemeen

De Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO (hierna: SOM) is opgericht op 24 maart 2005. De activiteiten van de stichting, statutair gevestigd te Utrecht, bestaan voornamelijk uit het:

- Bieden van kennis en best practices over de verhouding medezeggenschap, zeggenschap en de cao in het mbo via multimedia, trainingen en onderzoek;
- Bieden van inspiratie over het organiseren en gebruiken van de professionele ruimte van de professionals in het mbo;
- Verzamelen en genereren van goede gegevens over de arbeidsmarkt van het mbo;
- Uitvoeren van een tussentijdse evaluatie van de (mede)zeggenschap in het mbo en het bieden van inzicht in de actuele ontwikkelingen binnen de sector;
- Stimuleren van de duurzame inzetbaarheid in het mbo, door o.a. kennis en activiteiten te ontwikkelen en te delen op het gebied van goed Arbo- en strategisch gezondheidsbeleid;
- Bieden van kennis en kunde op het gebied van sociale innovatie in het mbo;
- Actief verzamelen binnen de mbo instellingen van best practices op het gebied van de medezeggenschap, zeggenschap, duurzame inzetbaarheid en arbeidsverhoudingen;
- Stimuleren van ontwikkeling en innovatie vanuit de sector zelf op het gebied van de arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen;
- Ontwikkelen van een “marktplaats” voor en door de sector waar kennis en ervaringen actief kunnen worden gedeeld.

Financiering SOM

De middelen van de stichting worden op basis van een afspraak tussen sociale partners geheven bij de mbo instellingen. De afspraak betreft een mandaat van SOM tot en met december 2015. De heffing is naar rato van het door het Ministerie OCW aan de instellingen toegekende lumpsum bedrag. De SOM heeft een paritair bestuur bestaande uit drie vertegenwoordigers van werknemers en drie vertegenwoordigers van werkgevers uit de mbo-sector. De SOM is gerelateerd aan de cao-tafel voor de mbo sector. Onder de ‘mbo-sector’ wordt verstaan alle mbo-instellingen, te weten alle regionale opleidingscentra (ROC’s), agrarische opleidingscentra (AOC’s) en vakscholen.

Het bestuur van SOM geeft invulling aan de doelstellingen van de stichting door activiteiten te verrichten op twee speerpunten:

- Gezondheidsbeleid;
- Professionele Ruimte.

Het bestuur SOM is in 2013 vijf maal bijeen gekomen. De dagelijkse uitvoering wordt verzorgd door het bureau SOM, dat ondergebracht is bij het CAOP in Den Haag.

2. Activiteiten in 2013

Rondom de speerpunten van SOM zijn de onderstaande activiteiten in 2013 georganiseerd en uitgevoerd.

2.1 Algemeen

Website www.sommo.nl

In 2013 heeft SOM een nieuwe website laten ontwikkelen ter vervanging van de oude website. De website heeft een nieuwe vormgeving gekregen en is nu geschikt voor zowel vaste als mobiele applicaties. De website van SOM heeft een besloten gedeelte waar bestuursleden SOM toegang tot hebben voor de stukken van de SOM Bestuursvergaderingen.

Brochure SOM

In september 2013 heeft SOM een brochure gepubliceerd waarin met bestuurders en werkenden in het mbo interviews zijn gehouden. In deze brochure wordt ook de ambitie van SOM gepresenteerd. De oplage van de brochure betrof 1000 stuks. Deze worden verdeeld bij bijeenkomsten die SOM organiseert of waar vertegenwoordigers van SOM bij aanwezig zijn.

Vacaturesite www.werkeninhetmbo.nl

In september 2013 heeft het SOM bestuur besloten om de website www.werkeninhetmbo.nl niet meer actief te onderhouden. Aanleiding van dit besluit was dat de huidige website moest worden vernieuwd en zou opgaan in een landelijk employability platform georganiseerd vanuit het Ministerie BZK. Na een consultatie onder de gebruikers van de website (accounthouders en niet-accounthouders) is besloten dat er niet voldoende interesse is om de website door te ontwikkelen tot een landelijk platform. Ook was er niet voldoende interesse om de website zelfstandig te continueren. De accounthouders zijn hierover geïnformeerd. Per 31 december 2013 is de website niet meer actief. Wel wordt het domeinnaam behouden voor een eventuele latere doorstart mocht de arbeidsmarkt in het mbo daar aanleiding toe geven.

Bijdrage Stichting van het Onderwijs

SOM heeft in 2013 een bijdrage gegeven aan de Stichting van het Onderwijs. In deze stichting zijn alle onderwijssectoren vertegenwoordigd. Vanuit de stichting worden diverse activiteiten uitgevoerd die voor de hele onderwijssector van belang zijn.

2.2 Speerpunt Gezondheidsbeleid

Arboambassadeur

Het bestuur SOM heeft in 2012 de functie van Arboambassadeur gecreëerd. Deze is in heel 2013 ingevuld door het bureau SOM via Maaïke Sauerborn-Ribbens. Haar taak bestaat uit het direct en vraaggericht ondersteunen van de mbo sector op het terrein van het gezondheidsbeleid, het onderhouden van contacten met diverse stakeholders binnen de mbo sector, het verspreiden van kennis via bijeenkomsten en workshops en het ontwikkelen van ondersteunende instrumenten. De Arboambassadeur wordt begeleid door de begeleidingscommissie gezondheidsbeleid, die bestaat uit een vertegenwoordiging vanuit de MBO Raad, AOb, CNVO en UNIENFTO. In 2013 is de commissie tweemaal bijeengekomen.

De Arboambassadeur onderhoudt met alle relevante stakeholders in de mbo sector contacten. In 2013 is daartoe overleg gevoerd met o.a.

- Klankbordgroep gezondheidsbeleid;
- P&O netwerkbijeenkomst MBO Raad;
- Instellingen;
- Externe stakeholders;
- FSR werkgroep veiligheid (doelgroep facilitair managers);
- Gezonde school;
- Andere onderwijssectoren;
- Collectieve verzekeraars;
- Gezondheidsadviseurs in de MBO sector.

Verzuimcijfers

SOM heeft in 2013 de totstandkoming van sectorale verzuimrapportages in het mbo ondersteund. SOM heeft ook voor 2013 bureau Merces ingeschakeld voor de verzameling van de verzuimgegevens in het mbo. De analyse van deze gegevens wordt sinds 2010 verzorgd door de MBO Raad. De verzuimrapportages in het mbo worden onder meer beschikbaar gesteld op de website van SOM. In het voorjaar van 2014 wordt de rapportage over heel 2013 opgeleverd en beschikbaar gesteld aan de sector. Ook in 2014 zal Merces de verzuimgegevens verzorgen.

Arbocatalogus en RI&E

In 2013 heeft SOM de Arbocatalogus volledig vernieuwd onder regie van de Arboambassadeur SOM. Teksten zijn opnieuw geschreven door de bureaus Arbode en Eridanos. De nieuwe Arbocatalogus is door de caotafel bve geaccordeerd. De Arbocatalogus mbo ligt nu ter toetsing bij Inspectie SZW.

Incidentenmonitor MBO

SOM heeft in 2013 voor het laatst de SOS-Incidentenmonitor MBO beschikbaar gesteld aan de sector. De instellingen zijn in december 2012 op de hoogte gebracht van dit bestuursbesluit.

Innovatie van Onderop

SOM is sinds najaar 2012 mede financier van het project duurzame inzetbaarheid van TNO dat in de mbo-sector wordt uitgevoerd bij twee mbo instellingen: Friesland College en Horizon College. In dit project wordt door middel van een groepsinterventie beoogd de duurzame inzetbaarheid van MBO medewerkers te verhogen. Via deze methodiek worden medewerkers gestimuleerd mee te denken over de inrichting van hun werk teneinde een betere balans tussen taakeisen en regelmogelijkheden te bewerkstelligen. SOM heeft zitting in de klankbordgroep. In 2013 is de klankbordgroep tweemaal bijeen geweest. SOM heeft over de tussentijdse resultaten gepubliceerd. De eindresultaten komen in 2014 beschikbaar.

Netwerkbijeenkomst strategisch gezondheidsmanagement

SOM heeft in 2013 vijf themabijeenkomsten strategisch gezondheidsbeleid georganiseerd. Deze bijeenkomsten vonden plaats in april en mei. Zowel HRM, Arbo coördinatoren als OR-leden hadden zich in veelvoud aangemeld: 43 verschillende instellingen hebben zich aangemeld met in totaal 71 deelnemers. Voor de OR-leden is een extra bijeenkomst georganiseerd aangezien de eerste sessie snel volgeboekt was.

Arbotrainingen vernieuwde RI&E en Arbocatalogus MBO

Het werkveld heeft via de drie regionale Arbotrainingen kennis gemaakt met de vernieuwde instrumenten. De trainingen boden de mogelijkheid om met elkaar kennis te maken, kennis uit te wisselen over Arbo gerelateerde vraagstukken. De arbeidshygiënist van Arbode en organisatiedeskundige van Eridanos, die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van beide instrumenten, waren aanwezig om hun kennis in te zetten waar dit nodig was. In totaal hebben 40 verschillende instellingen deelgenomen met in totaal 56 deelnemers. Een grote diversiteit in functies was aanwezig; HRM adviseurs, Arbo coördinatoren, facilitair managers, preventiemedewerkers en OR-leden.

Themadag 'Gezondheidsmanagement door de communicatieve bril'

De themadag vond plaats op maandag 4 november. De bijeenkomst is goed verlopen en is overwegend positief is gewaardeerd. Men heeft de bijeenkomst ervaren als inspirerend, de deelnemers hebben kennis en ervaring opgedaan en hebben de mogelijkheid tot netwerken positief ervaren. Ca. 45 deelnemers van o.a. 32 MBO instellingen hebben aan de themadag deelgenomen.

Helpdesk

SOM heeft ook in 2013 een helpdesk gefaciliteerd waarbij vragen over Arbo of vragen over strategisch gezondheidsmanagement kunnen worden beantwoord. De expertise wordt gehaald uit eigen beschikbare kennis, uit de vernieuwde Arbocatalogus en externen. Waar nodig is contact gelegd met de gezondheidsadviseurs van andere onderwijssectoren en andere gerelateerde branche organisaties om kennis te delen.

Strategiekaart

Tijdens de eerste netwerkbijeenkomst in mei 2013 is samen met InHealth een strategiekaart voor instellingen ontwikkeld om kritisch te kijken of en zo ja, hoe strategisch gezondheidsmanagement bijdraagt aan de organisatie doelstelling. De strategiekaart is een instrument om de discussie te voeren over de bijdrage en de richting die gezondheidsmanagement in dient te nemen in een instelling. De strategiekaart is beschikbaar gesteld via de website www.sommbo.nl.

Format financiële businesscase

In 2013 heeft SOM een start gemaakt met een format financiële businesscase. Dit format is bedoeld om inzichtelijk te maken dat strategisch gezondheidsmanagement niet meer weg te denken is in een hedendaags bedrijfsbeleid. Het format is één van de tools dat kan bijdragen, in dit geval het financiële aspect, om het belang van gezondheidsmanagement inzichtelijk te maken. De ontwikkeling van dit format, ontwikkeld door KPMG, is voorlopig aangehouden en zal mogelijk later verder worden ontwikkeld.

Vangnetters in het mbo

In maart 2013 heeft SOM van de Stichting van de Arbeid het verzoek gekregen mee te werken aan een pilot over 'vangnetters'. Per 1 januari 2014 treedt de Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters (Wet BeZaVa) in werking. Hierdoor krijgen werkgevers te maken met premiedifferentiatie: hoe meer werknemers met een tijdelijk dienstverband gebruik maken van de Ziektewet (en WGA), hoe meer premie moet worden betaald. Dit vergroot het financiële belang van werkgevers om hen weer aan het werk te krijgen. In het kader van deze nieuwe wet dreigen echter tijdelijke werknemers die ziek worden tijdens het tijdelijke dienstverband na dit dienstverband in een 'gat' te vallen. Het project in het mbo was opgezet om deze specifieke problematiek in het mbo te onderzoeken en oplossingen te bieden. Er zijn door SOM twee bijeenkomsten hierover georganiseerd waaraan in totaal 15 mbo instellingen hebben deelgenomen. Door uiteindelijk gebrek aan interesse in deelname aan het project is het project uiteindelijk niet doorgegaan.

2.3 Speerpunt Professionele Ruimte

Ronde tafel gesprekken cao tafel bve

Voorjaar 2013 zijn 7 ronde tafel gesprekken georganiseerd met in totaal 14 mbo instellingen. Deze gesprekken zijn georganiseerd vanuit de sociale partners in het mbo en waren bedoeld voor directies, teams en OR van de mbo instellingen. SOM heeft deze activiteiten gefinancierd. Kort samengevat was het doel om na te gaan in hoeverre de Ster in het mbo werkt en al wordt toegepast, waar er nog lacunes zijn en wat input voor de cao-tafel zou moeten zijn. Sociale partners hebben begin juli een communiqué doen uitgaan met de eerste bevindingen van deze ronde tafelgesprekken. In september is via een enquête naar de deelnemers nagevraagd wat nu de bevindingen zijn. De uitkomst de sessies hebben input gevormd voor het verdere beleid van sociale partners.

OnderwijsPioniers

In het voorjaar 2013 is gestart met het project OnderwijsPioniers MBO. SOM draagt financieel bij aan dit initiatief. OnderwijsPioniers wordt georganiseerd door een samenwerkingsverband tussen Kennisland, de Onderwijscoöperatie en het CAOP. Het doel van het project is het werven en genereren van goede nieuwe ideeën vanuit docenten in het mbo en deze vervolgens tot uitvoering te laten brengen binnen de onderwijsinstelling. De looptijd van het traject beslaat 1,5 jaar. Het traject bestaat uit een voorbereidingsfase van een half jaar voor de wervingscampagne en het tot stand laten komen van de ideeën en een uitvoeringsfase van een jaar waarin het idee in de praktijk wordt uitgevoerd en getest. In totaal 19 voorstellen in het mbo zijn door een jury geselecteerd en zijn in september 2013 van start gegaan. De resultaten worden gepresenteerd in 2014 via een slotmanifestatie.

Het nieuwe Werken

In december 2012 is het bestuur akkoord gegaan met de financiële ondersteuning van het project 'het nieuwe werken' van ROC Scalda. De uitvoering van het project heeft in 2013 plaatsgevonden. Een te organiseren bijeenkomst over de resultaten is uiteindelijk geannuleerd wegens te weinig deelnemers. De projectresultaten zijn via een artikel op de website SOM en via de nieuwsbrief gepubliceerd.

Film professionele ruimte mbo

Het bestuur SOM heeft in september 2013 besloten een animatie te maken van het begrip professionele ruimte in het mbo. Via communicatiebureau Vechtlust in Amsterdam is in 2013 een opzet van de gesproken tekst en beeldvorming gemaakt. Dit zal verder in 2014 worden uitgewerkt.

3. Bestuurssamenstelling

SOM heeft een paritair bestuur dat bestaat uit drie vertegenwoordigers van werknemers en drie vertegenwoordigers van werkgevers uit de mbo sector via de MBO Raad. In 2013 hebben zich drie mutaties voorgedaan:

1. De heer Olaf van Nugteren (voorzitter) heeft in juli 2013 het bestuur verlaten en is in functie opgevolgd door de heer Gertjan van der Brugge (voorheen bestuurslid). De vrijgekomen vacature vanuit werkgevers is in 2013 niet ingevuld.
2. Mevrouw Joany Krijt (CNVO, bestuurslid) heeft in april het bestuur verlaten en is opgevolgd door mevrouw Helen van den Berg (CNVO).
3. De heer Luud Bochem (bestuurslid) heeft in juli het bestuur verlaten en is opgevolgd door mevrouw José Faber (MBO Raad).

De bestuurssamenstelling was per 31 december 2013 als volgt:

- De heer Gertjan van der Brugge (CvB Scalda, namens de MBO Raad), voorzitter
- Mevrouw José Muijres (AOB), vice-voorzitter
- De heer Gijs Jacobse (UNIENFTO/FvOv), penningmeester
- Mevrouw José Faber (MBO Raad), bestuurslid
- Mevrouw Helen van den Berg (CVNO), bestuurslid
- Vacature namens de MBO Raad

Het ambtelijk secretariaat is in 2013 tot 1 maart gevoerd door de heer Martijn Langejans. Per 1 maart wordt het ambtelijk secretariaat gevoerd door de heer Ivo Zuidervaart.

4. Ondersteuning bestuur

Alle activiteiten van SOM worden ondersteund door bureau SOM, dat onder leiding staat van de ambtelijk secretaris. De activiteiten bestaan uit:

- Ondersteuning van het bestuur, beleids- en projectmatig;
- Arboambassadeur;
- Projectleiding speerpunten Gezondheidsbeleid en Professionele Ruimte;
- Financieel beheer en management;
- Communicatie;
- Secretariaat.

Het bureau SOM wordt gevoerd door het CAOP in Den Haag. SOM is in 2013 een nieuwe overeenkomst met CAOP aangegaan voor de jaren 2014 en 2015.

5. Middelen SOM

Sinds 1 januari 2007 worden de arbeidsmarktgeldten van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) rechtstreeks overgemaakt naar de mbo-instellingen en aan de lumpsum toegevoegd. Deze financieringswijze is sinds 2007 vastgelegd in de geldende cao. In de algemene ledenvergadering (hierna: ALV) van

de MBO Raad op 25 november 2008 hebben de mbo-instellingen besloten de arbeidsmarktmiddelen van de instellingen voor 2009 tot en met 2013 over te maken aan de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO. In de ALV van de MBO Raad op 26 november 2013 is besloten dat SOM een bedrag kan heffen van 621.121 per jaar voor de jaren 2014 en 2015. Eind 2015 zal opnieuw door bonden en in de ALV van de MBO Raad worden besloten over de financiering van SOM. Op deze manier kan op sectorniveau arbeidsmarktbeleid ontwikkeld en gefaciliteerd blijven worden.

6. Verantwoordingscyclus

Met het jaarverslag en de jaarrekening legt SOM verantwoording af over de besteding van de middelen. De wijze waarop SOM in het boekjaar 2013 uitvoering heeft gegeven aan de statutaire doelstellingen is te zien bij de toelichting op de directe projectkosten. Hier zijn de kosten van de projecten welke in het boekjaar zijn uitgevoerd per speerpunt opgenomen.

7. Exploitatie

De totale kosten, inclusief aangegane verplichtingen, van de projecten bedroegen in 2013 k€ 577. De bedrijfskosten bedroegen k€ 95. De uitgaven worden ruimschoots gedekt door de bijdrage van de mbo-instellingen (k€ 621), een bijdrage van AON (k€ 10) en de renteopbrengsten. De totale exploitatie laat een negatief saldo van k€ 30 zien. Het resultaat is daarmee k€ 507 hoger dan vooraf voorzien in de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat activiteiten rondom het speerpunt Professionele Ruimte zijn uitgesteld doordat onderwerpen ter tafel liggen aan de cao-tafel. De gerealiseerde projectkosten ad k€ 577 zijn hierdoor lager dan begroot (k€ 1.071). De inkomsten van SOM zijn conform begroting.

8. Risico's

Met betrekking tot prijsrisico's, kredietrisico's, marktrisico's en liquiditeitsrisico's kan worden opgemerkt dat deze niet aan de orde zijn. Inherent aan de hoogte van de algemene reserve en het uitgavenpatroon van de afgelopen jaren is dat de continuïteitsveronderstelling zich niet beperkt tot een bepaalde periode.

De mogelijke risico's van de SOM zijn in kaart gebracht. Er is voldoende financiering beschikbaar om de komende jaren de statutaire doelstellingen uit te voeren. Op 26 november 2013 is op de ALV van de MBO Raad besloten dat SOM tot en met 2015 vanuit de MBO instellingen zal worden gefinancierd. In 2015 wordt er een nieuw besluit genomen door betrokkenen voor financiering van SOM.

9. Toekomst

Het bestuur heeft de ambitie om in 2014 en 2015 door te gaan op de ingeslagen weg rondom de speerpunten Gezondheidsbeleid en Professionele Ruimte. De inhoud van deze speerpunten wordt op hoofdlijnen aan het begin van het jaar door het bestuur SOM vastgesteld en gedurende het jaar door het bureau SOM, in samenwerking met afgevaardigden vanuit het bestuur, uitgewerkt in concrete activiteiten. De reserves van SOM bedragen per 31-12-2014 naar verwachting k€ 595. Het is de bedoeling de reserve eind 2015 terug te brengen tot circa k€ 200.

Den Haag, 9 mei 2014

Het bestuur van de Stichting Onderwijsarbeidsmarktfonds MBO,

Gertjan van der Brugge, Voorzitter

José Muijres, vice-voorzitter

Gijs Jacobse, penningmeester

José Faber, lid

Joany Krijt, lid

Marc Otto, lid